

Bilag 1.

HANDELSMINISTEREN

København, den 24. maj 1971.

Under samrådet den 18. maj 1971 aftaltes det, at jeg i skriftlig form skulle fremsende mine kommentarer til skrivelse af 26. marts 1971 fra Bornholms Erhvervsråd og skrivelse af 6. maj 1971 fra Egnsudviklingsudvalget for Maribo Amt til udvalget.

Indledningsvis skal jeg bemærke, at man ved en vurdering af forslaget om forlængelse af investeringsfradragloven og af de virkninger, en sådan forlængelse må antages at få særlig for Bornholms amt og Maribo amt, nok bør anlægge en bredere synsvinkel.

Hovedtanken bag den oprindelige lov var, at man ved at åbne adgang for 5 pct. investeringsfradrag årligt i 4 år for investeringer foretaget i 1969 og 1970 ville fremkalde en øget investeringsaktivitet med deraf følgende beskæftigelsesstigning i egnsudviklingsområderne, direkte som indirekte. Incitamentet til at foretage ekstra investeringer lå ikke alene i den skattemæssige fordel, men nok så meget i, at ordningen var tidsbegrænset. Der skulle investeres inden for de 2 år, hvor ordningen var gældende, hvis man ville opnå fordelene.

Hvis ordningen forlænges og således gøres mere permanent, svækkes incitamentet til at foretage ekstraordinære investeringer, og der bliver snarere tale om, at man gennem en længere periode overfører købekraft fra en del af befolkningen til en anden bosat i egnsudviklingsområderne og til disses erhvervsliv. Noget sådant forekommer mindre betænkeligt for en kortere periode, som det oprindeligt var lovens hensigt. Hvis ordningen gøres mere permanent, bliver der tale om en påvirkning af konkurrenceforholdene, som næppe kan accepteres af større dele af erhvervslivet, og som erhvervs- og samfundsøkonomisk kan få uheldige konsekvenser.

Subsidielementet i en langvarig ordning risikerer let at blive så stærkt, at det med-

fører ikke-påkrævede investeringer, og bevirker, at investeringer, som under alle omstændigheder ville blive foretaget, begunstiges økonomisk. En mere varig begunstiggelse kan medvirke til at nedsætte effektiviteten i egnsudviklingsområdernes erhvervsliv, ikke mindst på det ledelsesmæssige område.

En anden principiel indvending er, at ordningen i særlig grad er til gavn for virksomheder med store indtægter. Når det derfor fra bornholmsk side fremhæves, at man må satse på de mindre virksomheder, betyder dette, at ordningen næppe kan have nogen særlig udslagsgivende effekt på udviklingen af det bornholmske erhvervsliv.

Jeg skal herefter nærmere kommentere de to forelagte skrivelser.

I skrivelserne fra Bornholms Erhvervsråd fremhæves det, at der ikke kan ydes støtte i henhold til egnsudviklingsloven til øens to største erhverv, landbrug og turisme.

Dette er rigtigt, for så vidt angår det egentlige landbrug, idet egnsudviklingslovens støttebestemmelser vedrører industri- og servicevirksomheder. Der kan derimod i henhold til egnsudviklingsloven ydes bistand til virksomheder, som bearbejder landbrugets råvarer, f.eks. slagterier, grønpillefabrikker etc.

Hvad turisme angår, skal det anføres, at dette erhverv næppe har den store beskæftigelsesmæssige betydning, og det er netop beskæftigelsesmulighederne, som skal holde på de unge. Hertil kommer, at turismen medfører et stort beskæftigelsesmæssigt sæsonproblem, der så vidt vides afbødes ved, at der i sæsonen i ikke ringe grad tilvejebringes arbejdskraft fra København og andre steder uden for Bornholm.

I øvrigt er der gennem egnsudviklingsrådet i flere år ydet støtte til turistinvesteringer, og det kan nævnes, at Direktoratet for Egnsudvikling er i færd med at foretage